

Levendel Júlia

SZÉLJEGYZET A RABSZOLGATÖRVÉNYHEZ

2018-12-16 | JEGYZET

1943-ban a Harmadik Birodalom a hadiiparhoz szükséges nyersanyaghiánnyal küzdött. Az akkor már német tulajdonú bori rézbányákból (Jugoszlávia 1941 tavaszán kapitulált) reméltek még több, sokkal nagyobb arányú kitermelést, holott a hadiipar szükségleteinek felét innen szállították. A Siemens cég, no meg Albert Speer vállalata szorgalmazta, hogy magyar munkaszolgálatosokat vigyenek Borba. **Törvényes**

államközi megállapodás született (lásd még: 111 470 eln. KMOF–1943. számú honvédelmi minisztériumi rendelet), aminek értelmében 1943. július hó folyamán 3000 munkaszolgálatosnak kellett megérkezni a helyszínre.

A magyar hatóságok – **saját túlélésük érdekében buzgólkodva**– már júniusban leszállították a kívánt **emberi erőt**, és szeptemberre megduplázták számukat. Az odautaztatás költségeit is a magyar hatóságok vállalták – kölcsönös előnyökkel büszkélkedve: mert a német cégek ígérték, hogy „a végzett munka fejében havi 100 tonna rézércet juttatnak Magyarországnak”.

A nyár elején Borba hurcolt 3000 magyar fiatalemberből körülbelül hetvenen éltek meg a felszabadulást.

Ami a történelemben ismétlődik: a különféle rabszolgotörvények javaslóinak-megszavazóinak-védelmezőinek magatartása. Ha a törvény következményei kevésbé brutálisak – közvetettebbek – lesznek, az sem a törvényhozók mégiscsak felvilágosultabb és humánusabb viszonyulásától remélhetők. Nem felvilágosultabbak és humánusabbak. Ugyanazok.

kép | Bankó Gábor fotója, magyarhang.org